

Gage, hvem Hans Majestæt ved Resolution havde tillagt en bestemt Løn af Bispetienden; men Rigsdagen gjorde Paastand paa, at der kunde ikke raades derover uden dens Samtykke og ordnede Lønnen med betydelig mindre Beløb. Jeg maa derfor paa Folketjens Vegne i højeste Grad fraraade, at der gjøres noget Skridt, som kunde føre hen paa den samme Vej.

Bloug: Naar den sidste ærede Taler vil udlede Kirken's Eiendomsret derafra, at fromme Mennesker i sin Tid skulle have stænket den Eiendomme, da kommer han til at gaae meget langt tilbage i Tiden, op til den catholske Tid, og han vil da ogsaa have overmaade Meget at forbre tilbage hos Kirken, ikke blot det Meste af Sorø Akademie, men ogsaa Universitetet og Communitetet og andre Stiftelser, hvortil Kirken's Midler have maattet hve Bidrag, ja, endog en heel Deel Herregaarde, nemlig alle dem, der endnu hebde „Klostere“. Men jeg troer ikke, at Kirken har denne Eiendomsret, hvorm den ærede Landsthingsmand taler. Hvad der for 300 Aar siden blev anerkjendt i Sværrig af Gustav den 1ste, at „Kyrkans medel äro ei annat än folkets medel“, er langt senere fastsat ved Danmarks Riges Grundlov; det er staaet fast med den Paragraph, som siger: „Folketjens som saadan understøttes af Staten“. Dersom den eiede, hvad den bestaaer ved, trængte den ikke til Statens Understøttelse. I det den understøttes af Staten, er dermed afgjort, at Staten har Eiendomsretten over det, hvorved Kirken bestaaer. Jeg kan ikke have Noget imod, at den høitærede Kirkeminister har samlet disse Kirken's Indtægter under en særlig Rubrik i Finantsloven; men det forekommer mig betænkeligt, naar det i § 4 hebder, at han bemyndiges til „paa Folketjens Vegne“ at indgaae Overenskomster og at overtage sig Udredelsen af Gager. Jeg kunde ikke have det Mindste imod, at der i Slutningen af Paragraphen kom til at staae, at denne Formue blev opført paa Finantsloven som et særligt Fond; men dette Udtryk „paa Folketjens Vegne“ forekommer mig at være noget mistænkeligt.

F. Nielsen: Naar den ærede Taler, der nu satte sig, erindrede om, at Danmarks Riges

Grundlov havde afgjort denne Sag ved at sige, at Folketjens understøttes af Staten, saa gaaer han jo ud fra den almindelige Sætning, at Ingen kan nyde Understøttelse uden den, der aldeles Intet eier; men jeg troer, at der er mangfoldige Exempler paa, at man godt kan eie Noget, uden derfor at eie Tilstrækkeligt, og altsaa alligevel kan trænge til Understøttelse. Der kan ligeledes tænkes paa forskjellige Arter af Understøttelse, ikke blot Penge-Understøttelse, men ogsaa den Understøttelse, som Staten hder Folketjens derved, at den holder den i Hævd og Væ; og at der virkelig ligesaa vel er tænkt paa denne Understøttelse som paa den anden, blev udtrykkelig tilkjendegivet under den Debat, der gif forud for den vedkommende Grundlovs-paragraphs Vedtagelse. Jeg har med Omhu gennemlæst de Debatter, som fandt Sted da. I Anledning af en foreslaet Paragraph, der udtrykkelig skulde sikke Kirken's Eiendomsret, blev der talt baade for og imod, og medens en af vore allerberømteste Jurister — ja den, der engang har staaet i den almindelige Mening som den første og maastee i Fremtiden atter vil staae som den første i Erindringen — medens han sagde, at Kirken havde en bestemt og afgjort Eiendomsret, blev det fra andre Sider modsagt. Da taltes det sidste og afsluttende Ord af den ærede Landsthingsmand, som har sin Plads ved Siden af mig, men som jeg under hele den forløbne Tid af Sessionen har maatte savne der (Vjerring). Han sagde, at vi skulde aldeles ikke her afgjøre, om Kirken havde Eiendomsret eller ikke; thi enten har den Eiendomsret, og saa behøve vi ikke at fastsætte nogen Paragraph derom — den er da tilstrækkelig sikket ved den Paragraph i Grundloven, som siger, at Eiendomsretten er utrænkkelig — eller ogsaa har den den ikke, og saa skulde vi ikke tillægge den en saadan ved en Grundlovsparagraph, som dog ikke kunde blive Frugten af en ubørlig og grundig Undersøgelse. Derved blev det staaende aldeles i det Uvisse; det blev ikke afgjort, om Kirken havde Eiendomsret eller ikke. Den ærede foregaaende Taler sagde tillige, at dersom jeg vilde bygge paa, hvad Fortidens Fromhed havde stænket, maatte jeg gaae langt tilbage, til de catholske Tider, og han gav mig da Anviisning paa alle